

پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام برای معادله دیفرانسیل تاخیری

نسرین اقبالی^{۱*}، لیلا ساجدی^۲

^(۱و۲) گروه ریاضیات و کاربردها، دانشکده علوم، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران

تاریخ ارسال مقاله: ۱۳۹۹/۰۳/۱۱ تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۰/۰۳/۰۶

چکیده

در این مقاله، ابتدا به تعریف مفاهیم پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام و پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس می‌پردازیم و سپس با استفاده از روش نقطه ثابت برای معادله‌ی دیفرانسیل تاخیری مرتبه اول زیر، پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام و میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس را ثابت می‌کنیم:

$$y' = F(t, y(t), y(t - \tau))$$

که در آن، F تابع کراندار و پطوسته و $\tau > 0$ یک ثابت حقیقی می‌باشد.

واژه‌های کلیدی: معادله دیفرانسیل تاخیری، پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام، پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس.

۱- مقدمه

معادلات دیفرانسیلی و انتگرالی در یک دهه گذشته با توجه به کاربردهای اساسی آن در فیزیک و ریاضی بسطار مورد توجه ریاضی دانان و فطزیک دانان قرار گرفته است.

مساله پایداری در سال ۱۹۴۰ [۵] با سوال معروف اولام در کنفرانسی در دانشگاه ویسکانسین شروع شد. در سال ۱۹۴۱ یرز [۳] به این سوال پاسخ داد. این مساله بعد از مقاله سال ۱۹۷۸ راسیاس [۴] به پایداری یرز-اولام-راسیاس معروف شد.

آلسینا و گر اولین افرادی بودند که در زمینه پایداری معادلات دیفرانسیل کار کردند [۱]. معادله دیفرانسیل تأخیری در زمینه‌های مهندسی و علوم از اهمیت برخوردار است. زیرا معادلات دیفرانسیل در مدل‌سازی پدیده‌ها و بررسی رفتار آن‌ها همواره مورد استفاده است و رفتار دستگاه تحت تأثیر رفتار گذشته و حال آن می‌باشد.

در این مقاله با استفاده از روش معرفی شده در مقاله [۲]، به تعریف و بررسی پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام و پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس معادله دیفرانسیل تأخیری مرتبه اول می‌پردازیم.

۲- تعاریف و مفاهیم مقدماتی

در اینجا به بیان مطالبی می‌پردازیم که در ادامه بحث از آنها استفاده خواهد شد.

تعریف ۲.۱. فرض کنید یک مجموعه باشد. تابع $d: X \times X \rightarrow [0, \infty]$ متر تعمیم یافته روی X نامیده می‌شود اگر و فقط اگر در شرایط زیر صدق کند:

الف. به ازای هر $x, y \in X$ ، $d(x, y) = 0 \Leftrightarrow x = y$

ب. به ازای هر $x, y \in X$ ، $d(x, y) = d(y, x)$

ج. به ازای هر $x, y, z \in X$ ، $d(x, y) \leq d(x, z) + d(z, y)$

توجه کنید که فرق بین متر تعمیم یافته و متریک معمولی در این است که برد متر تعمیم یافته شامل $+\infty$ می‌باشد.

قضیه ۲.۲. فرض کنید (X, d) فضای متریک کامل تعمیم یافته باشد و $\Lambda: X \rightarrow X$ یک عملگر اکیدا انقباضی با ثابت لپیشیتز $L < 1$ باشد. اگر ثابت نامنفی k وجود داشته باشد به طوری که برای هر $x \in X$ ، $d(\Lambda^{k+1}x, \Lambda^k x) < \infty$ ، در این صورت خواص زیر برقرار است:

۱. دنباله $\{\Lambda^n x\}$ به نقطه‌ی ثابت x^* از Λ همگراست.

۲. x^* نقطه‌ی ثابت یکتا از Λ در X^* است که $X^* = \{y \in X : d(\Lambda^k x, y) < \infty\}$

۳. اگر $y \in X^*$ در این صورت $d(y, x^*) \leq \frac{1}{1-L} d(\Lambda y, y)$

۳. پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام

ابتدا به تعریف مفهوم پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام می‌پردازیم و سپس نشان می‌دهیم که معادله دیفرانسیل تأخیری مرتبه اول دارای پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام است.

تعریف ۳.۱. فرض کنید $F: I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ یک تابع و تابع پیوسته‌ی $y: I \rightarrow \mathbb{R}$ در

$$\begin{cases} |y'(t) - F(t, y(t), y(t-\tau))| \\ < \varepsilon E_q(t), t \in [t_0, T], \\ |y(t) - \psi(t)| \\ < \varepsilon E_q(t), t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{cases}$$

صدق کند که E_q تابع میتاگ-لفلر است. در این صورت اگر تابع پیوسته‌ی منحصر به فرد $y_0: I \rightarrow \mathbb{R}$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر $t \in I$

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t-\tau)), \\ t \in [t_0, T], \\ y_0(t) = \psi(t), \\ t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{cases}$$

و

است.

$$d_1(\varphi, \mu) = \inf \{ M \in [0, \infty) : |\varphi(t) - \mu(t)| \leq M\varphi(t), \forall t \in I \}.$$

عملگر $\Lambda : S \rightarrow S$ را برای هر $\varphi \in S$ به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\begin{cases} (\Lambda\varphi)(t) = \psi(t), \\ t \in [t_0 - \tau, t_0] \\ (\Lambda\varphi)(t) = \psi(t_0) + \int_{t_0}^t F(u, \varphi(u), \varphi(u - \tau)) du, \quad (3,4) \\ t \in [t_0, T] \end{cases}$$

چون φ پیوسته است، $\Lambda\varphi$ نیز پیوسته است؛ پس $\Lambda\varphi \in S$ برای هر $\varphi, \mu \in S$

$$M_{\varphi, \mu} \in \{ M \in [0, \infty) : |\varphi(t) - \mu(t)| \leq M, \forall t \in I \}$$

از رابطه (3,4) داریم:

$$\begin{aligned} & |(\Lambda\varphi)(t) - (\Lambda\mu)(t)| \\ &= \left| \int_{t_0}^t \{ F(u, \varphi(u), \varphi(u - \tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u - \tau)) \} du \right| \\ &\leq \int_{t_0}^t \{ |F(u, \varphi(u), \varphi(u - \tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u - \tau))| \} du \\ &\leq L_1 \int_{t_0}^t |\varphi(u) - \mu(u)| du + L_2 \int_{t_0}^t |\varphi(u - \tau) - \mu(u - \tau)| du \\ &\leq (L_1 + L_2) TM_{\varphi, \mu}, t \in [t_0, T] \end{aligned}$$

و

$$|(\Lambda\varphi)(t) - (\Lambda\mu)(t)| = \psi(t) - \psi(t) = 0, t \in [t_0 - \tau, t_0]$$

بنابراین

$$|(\Lambda\varphi)(t) - (\Lambda\mu)(t)| \leq (L_1 + L_2) T d_1(\varphi, \mu).$$

چون $0 < T(L_1 + L_2) < 1$ ، Λ انقباضی اکید روی S است.

فرض کنید $\xi \in S$ داده شده باشد. از کراننداری $\xi(t)$ و $F(t, \xi(t), \xi(t - \tau))$ نشان می‌دهیم $d_1(\Lambda\xi, \xi) < \infty$ با استفاده از قضیه 2,2 تابع پیوسته $y_0 : I \rightarrow \mathbb{R}$ وجود دارد به طوریکه در

$$|y(t) - y_0(t)| < \frac{\varepsilon E_q(t^q)}{1 - T(L_1 + L_2)}$$

گوئیم معادله دیفرانسیل تاخیری مرتبه اول دارای پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام است.

قضیه 3,2. برای $I = [-\tau, T]$ فرض کنید $F : I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ تابع پیوسته‌ای باشد که در شرط لیپشیتز زیر

$$F(t, x, y) - F(t, z, w) \leq L_1 |x - z| + L_2 |y - w|$$

برای هر $(t, x, y), (t, z, w) \in I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$

فرض کنید $0 < T(L_1 + L_2) < 1$ صدق کند. فرض کنید L_1, L_2 ثابت‌های مثبت و $\psi \in C[t_0 - \tau, t_0], \varepsilon \geq 0$,

هستند. فرض کنید تابع پیوسته‌ی $y : I \rightarrow \mathbb{R}$ در

$$\begin{aligned} & |y'(t) - F(t, y(t), y(t - \tau))| < \varepsilon E_q(t), t \in [t_0, T], \\ & |y(t) - \psi(t)| < \varepsilon E_q(t), t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{aligned}$$

صدق کند که E_q تابع مطتاگ-لفلر است، در این

صورت تابع پیوسته‌ی منحصر به فرد $y_0 : I \rightarrow \mathbb{R}$

وجود دارد به طوریکه برای هر $t \in I$

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t - \tau)), \\ t \in [t_0, T], \\ y_0(t) = \psi(t), \\ t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{cases} \quad (3,1)$$

و

$$|y(t) - y_0(t)| < \frac{\varepsilon E_q(t^q)}{1 - T(L_1 + L_2)} \quad (3,2)$$

برهان. فرض کنید S مجموعه‌ی توابع پیوسته به صورت

$$S = \{ \varphi : I \rightarrow \mathbb{R}, \varphi \text{ پیوسته است} \} \quad (3,3)$$

باشد. S با متر زیر یک فضای متریک تعمیم یافته

برای هر $(t, x, y), (t, z, w) \in I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ و $\varepsilon \geq 0$ صدق کند $0 < T(L_1 + L_2) < 1$ ، ثابت‌های مثبت L_1, L_2 و $\psi \in C[t_0 - \tau, t_0]$ هستند. فرض کنید تابع پیوسته‌ی $y: I \rightarrow \mathbb{R}$ در

$$|y'(t) - F(t, y(t), y(t-\tau))| < \varepsilon E_q(t^q), t \in [t_0, T],$$

$$|y(t) - \psi(t)| < \varepsilon E_q(t^q), t \in [t_0 - \tau, t_0]$$

صدق کند که E_q تابع میتاگ- لفلر است، در این صورت معادله‌ی (۱،۱) پایدار میتاگ- لفلر- یرز- اولام با نرم بیلکی می‌باشد.

برهان. اثبات قضیه مشابه اثبات قضیه‌ی ۳،۲ می‌باشد، کفایت نشان دهیم که Λ تعریف شده یک نگاشت انقباضی اکید روی S نسبت به نرم بیلکی است. به عبارتی

$$\begin{aligned} & |(\Lambda\varphi)(t) - (\Lambda\mu)(t)| \\ & \leq \left| \int_{t_0}^t \{F(u, \varphi(u), \varphi(u-\tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u-\tau))\} du \right| \\ & \leq \int_{t_0}^t \{|F(u, \varphi(u), \varphi(u-\tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u-\tau))\}| du \\ & \leq L_1 \int_{t_0}^t e^{\theta u} |\varphi(u) - \mu(u)| e^{-\theta u} du \\ & \quad + L_2 \int_{t_0}^t e^{\theta u} |\varphi(u-\tau) - \mu(u-\tau)| e^{-\theta u} du \\ & \leq (L_1 + L_2) \|\varphi - \mu\|_B \int_{t_0}^t e^{\theta u} du \\ & \leq \frac{(L_1 + L_2)}{\theta} \|\varphi - \mu\|_B e^{\theta t} \end{aligned}$$

در اینصورت برای هر $t \in I$

$$|(\Lambda\varphi)(t) - (\Lambda\mu)(t)| e^{-\theta t} \leq \frac{(L_1 + L_2)}{\theta} \|\varphi - \mu\|_B$$

بنابراین

$$d_1(\Lambda\varphi, \Lambda\mu) \leq \frac{(L_1 + L_2)}{\theta} \|\varphi - \mu\|_B$$

در (S, d_1) ، $\Lambda y_0 = y_0$ و $\Lambda^n \xi \rightarrow y_0$ ، یعنی y_0 در

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t-\tau)), t \in [t_0, T], \\ y_0(t) = \psi(t), t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{cases}$$

صدق می‌کند. چون ξ, g در I کراندارند، پس $d_1(\xi, g) < \infty$ لذا به وضوح برای هر $t \in [t_0, T]$

$$-\varepsilon E_q(t^q) \leq y'(t) - F(t, y(t), y(t-\tau)) \leq \varepsilon E_q(t^q).$$

اگر از طرفین نامساوی بالا از t_0 تا t انتگرال بگیریم، داریم:

$$\begin{aligned} -\varepsilon \int_{t_0}^t E_q(u^q) du & \leq \int_{t_0}^t y'(u) du - \int_{t_0}^t F(u, y(u), y(u-\tau)) du \\ & \leq \varepsilon \int_{t_0}^t E_q(u^q) du \end{aligned}$$

و لذا

$$\begin{aligned} |(\Lambda y)(t) - y(t)| & \leq \varepsilon \int_{t_0}^t E_q(u^q) du \\ & = \int_{t_0}^t \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{u^{kq}}{\Gamma(kq+1)} du = \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{\Gamma(kq+1)} \int_{t_0}^t u^{kq} du \\ & = \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{t^{kq+1} - t_0^{kq+1}}{\Gamma(kq+2)} \leq \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{t^{kq}}{\Gamma(kq+1)} = \varepsilon E_q(t^q) \\ & = d_1(y, y_0) \leq \frac{1}{1 - T(L_1 + L_2)} d_1(\Lambda y, y) \\ & \leq \frac{\varepsilon E_q(t^q)}{1 - T(L_1 + L_2)} \end{aligned}$$

و این اثبات قضیه را کامل می‌کند. \square

در قضیه‌ی زیر نرم بیلکی را که به صورت زیر تعریف می‌شود را به کار می‌بریم:

$$\|x\|_B := \max_{t \in J} \{|x(t)| e^{-\theta t}; \theta > 0; J \subset \mathbb{R}_+\}$$

قضیه ۳،۳. برای $I = [-\tau, T]$ ، فرض کنید

$F: I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ تابع پیوسته‌ای باشد که در

شرط لیشیتز زیر

$$|F(t, x, y) - F(t, z, w)| \leq L_1 |x - z| + L_2 |y - w|$$

راسیاس است اگر تابع پیوسته‌ی منحصر به فرد $y_0: I \rightarrow \mathbb{R}$ وجود داشته باشد به طوری که برای هر $t \in I$

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t-\tau)), \\ t \in [0, T] \\ y_0(t) = \psi(t), \\ t \in [-\tau, 0] \end{cases} \quad (۴,۱)$$

$$|y(t) - y_0(t)| \leq \frac{\varepsilon E_q(t^q)}{1 - K(L_1 + L_2)} M \varphi(t) \quad (۴,۲)$$

قضیه ۴,۲. برای $I = [-\tau, T]$ فرض کنید $F: I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ تابع پیوسته‌ای باشد که در شرط لیپشیتز زیر

$$|F(t, x, y) - F(t, z, w)| \leq L_1 |x - z| + L_2 |y - w|$$

برای هر $(t, x, y), (t, z, w) \in I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ صدق کند. فرض کنید $\varphi: I \rightarrow (0, \infty)$ تابعی پیوسته باشد و فرض کنید K, M, L_1, L_2 و $\psi \in C[-\tau, 0]$ ثابت‌های مثبتی باشند که $0 < K(L_1 + L_2) < 1$ و برای هر $t \in I = [-\tau, T]$ و $\int_0^t \varphi(u) du \leq K \varphi(t)$

و $\left| \left(\int_0^t (\varphi(u))^{1-p} du \right)^{1-p} \right| \leq M \varphi(t)$ که E_q تابع میتاگ-لفلر است. در این صورت تابع پیوسته‌ی منحصر به فرد $y_0: I \rightarrow \mathbb{R}$ وجود دارد به طوری که برای هر $t \in I$

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t-\tau)), t \in [0, T] \\ y_0(t) = \psi(t), t \in [-\tau, 0] \end{cases}$$

و

$$|y(t) - y_0(t)| \leq \frac{\varepsilon E_q(t^q)}{1 - K(L_1 + L_2)} M \varphi(t)$$

برهان. فرض کنید C فضای توابع پیوسته $\varphi: I \rightarrow \mathbb{R}$ باشد و مجموعه‌ی S را به صورت

پس می‌توان نتیجه گرفت برای هر $\varphi, \mu \in S$

$$d_1(\Lambda \varphi, \Lambda \mu) \leq \frac{(L_1 + L_2)}{\theta} d_1(\varphi, \mu)$$

با توجه به فرض $0 < \frac{(L_1 + L_2)}{\theta} < 1$ می‌توان نتیجه گرفت که Λ نگاشت انقباضی اکید است و با روندی مشابه روند قضیه‌ی ۳,۲ داریم:

$$d_1(y, y_0) \leq \frac{\theta}{\theta - (L_1 + L_2)} d_1(\Lambda y, y) \leq \frac{\theta}{\theta - (L_1 + L_2)} \varepsilon E_q(t^q)$$

و این نشان می‌دهد که معادله‌ی (۱,۱) میتاگ-لفلر-یرز-اولام پایدار با نرم بیلکی می‌باشد. \square

۴. پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس

در این بخش به بررسی پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس می‌پردازیم. در ابتدا این مفهوم را تعریف می‌کنیم.

تعریف ۴,۱. برای $I = [-\tau, T]$ فرض کنید $F: I \times \mathbb{R} \times \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ یک

تابع و $\varphi: I \rightarrow (0, \infty)$ تابعی پیوسته باشد و فرض کنید K, M, L_1, L_2 و $\psi \in C[-\tau, 0]$ ثابت‌های مثبتی باشند که $0 < K(L_1 + L_2) < 1$ و برای هر $t \in I = [-\tau, T]$ و $\int_0^t \varphi(u) du \leq K \varphi(t)$

و $\left| \left(\int_0^t (\varphi(u))^{1-p} du \right)^{1-p} \right| \leq M \varphi(t)$ که E_q تابع میتاگ-

لفلر است. همچنین فرض کنید تابع پیوسته‌ی $y: I \rightarrow \mathbb{R}$

$$\begin{cases} |y'(t) - F(t, y(t), y(t-\tau))| < \varepsilon \varphi(t) E_q(t^q), t \in [t_0, T], \\ |y(t) - \psi(t)| < \varepsilon \varphi(t) E_q(t^q), t \in [t_0 - \tau, t_0] \end{cases}$$

صدق کند. گوییم معادله دیفرانسیل تاخیری مرتبه اول دارای پایداری میتاگ-لفلر-یرز-اولام-

اکید روی S است. برای هر $\xi(t)$ و هر $t \in I$ چون $\min_{t \in I} \varphi(t) > 0$ و $F(t, \xi(t), \xi(t-\tau))$ و $\xi(t)$ روی I کراندارند و $I = [-\tau, T]$ در این صورت ثابت $0 < M < \infty$ وجود دارد به طوری که

$$\begin{aligned} & |(\Lambda \xi)(t) - \xi(t)| = \\ & \left| \psi(\cdot) + \int_0^t F(u, \xi(u), \xi(u-\tau)) du - \xi(t) \right| \\ & \leq M\varphi(t) \end{aligned}$$

از معادله‌ی (۴,۳) نتیجه می‌شود $d(\Lambda \xi, \xi) < \infty$. طبق قضیه ۲,۲ تابع پیوسته‌ی $y_0: I \rightarrow \mathbb{R}$ وجود دارد به طوری که در (S, d) ، $\Lambda^n \xi \rightarrow y_0$ ، یعنی $\Lambda y_0 = y_0$ در رابطه زیر صدق می‌کند:

$$\begin{cases} y_0'(t) = F(t, y_0(t), y_0(t-\tau)), t \in [0, T] \\ y_0(t) = \psi(t), t \in [-\tau, 0] \end{cases}$$

اگر نشان دهیم $\{g \in S : d(\xi, g) < \infty\} = S$ قضیه ۲,۲ نشان می‌دهد که تابع پیوسته‌ی منحصر به فرد y_0 در (۴,۱) صدق می‌کند. برای هر $g \in S$ چون ξ, g روی I کراندارند در این صورت $0 < M_g < \infty$ وجود دارد به طوری که برای هر $t \in I$

$$|\xi(t) - g(t)| \leq M_g \varphi(t).$$

این نتیجه می‌دهد که برای $g \in S$ ، $d(\xi, g) < \infty$ و $\{g \in S : d(\xi, g) < \infty\} = S$. به وضوح برای هر $t \in [0, T]$

$$-\varepsilon \varphi(t) E_q(t^q) \leq$$

$$y'(t) - F(t, y(t), y(t-\tau)) \leq$$

$$\varepsilon \varphi(t) E_q(t^q)$$

اگر از طرفین نامساوی بالا از 0 تا t برای هر $t \in I$ انتگرال بگیریم، داریم:

$$|(\Lambda y)(t) - y(t)| \leq \int_0^t \varepsilon \varphi(u) E_q(u^q) du$$

$$S = \{\varphi: I \rightarrow \mathbb{R}, \varphi \in C, \varphi(t) = \psi(t), \forall t \in [-\tau, 0]\}$$

تعریف می‌کنیم. متر تعمیم یافته روی S را به صورت زیر تعریف می‌کنیم:

$$\begin{aligned} & d(\varphi, \mu) = \\ & \inf \left\{ M \in [0, \infty) : |\varphi(t) - \mu(t)| \leq M\varphi(t), \right. \\ & \left. \forall t \in I \right\} \quad (۴,۳) \end{aligned}$$

در این صورت (S, d) فضای متریک تعمیم یافته است.

عملگر $\Lambda: S \rightarrow S$ را برای هر $\varphi \in S$ به صورت زیر تعریف می‌کنیم.

$$(\Lambda \varphi)(t) = \psi(t), t \in [-\tau, 0], \quad (۴,۴)$$

$$(\Lambda \varphi)(t) =$$

$$\psi(0) + \int_0^t F(u, \varphi(u), \varphi(u-\tau)) du,$$

$$t \in [0, T]$$

چون φ پیوسته است، $\Lambda \varphi$ نیز پیوسته است، پس $\Lambda \varphi \in S$ برای هر $\varphi, \mu \in S$.

$$\begin{aligned} & |(\Lambda \varphi)(t) - (\Lambda \mu)(t)| \\ & = \left| \int_0^t \{F(u, \varphi(u), \varphi(u-\tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u-\tau))\} du \right| \\ & \leq \int_0^t \{|F(u, \varphi(u), \varphi(u-\tau)) - F(u, \mu(u), \mu(u-\tau))|\} du \\ & \leq L_1 \int_0^t |\varphi(u) - \mu(u)| du + L_2 \int_0^t |\varphi(u-\tau) - \mu(u-\tau)| du \\ & \leq (L_1 + L_2) M \left| \int_0^t \varphi(u) du \right| \\ & \leq (L_1 + L_2) MK \varphi(t), t \in [0, T] \end{aligned}$$

۹

$$|(\Lambda \varphi)(t) - (\Lambda \mu)(t)| = \psi(t) - \psi(t) = 0, t \in [-\tau, 0]$$

بنابراین

$$d(\Lambda \varphi, \Lambda \mu) \leq K(L_1 + L_2)d(\varphi, \mu).$$

چون $0 < K(L_1 + L_2) < 1$ لذا Λ تابع انقباضی

$$\begin{aligned}
&= \int_0^t \varepsilon \varphi(u) \sum_{k=0}^{\infty} \frac{u^{kq}}{\Gamma(kq+1)} du \\
&= \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{\Gamma(kq+1)} \int_0^t \varphi(u) u^{kq} du \\
&\leq \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{1}{\Gamma(kq+1)} \left(\int_0^t (\varphi(u))^{\frac{1}{1-p}} du \right)^{1-p} \left(\int_0^t (u^{kq})^{\frac{1}{p}} du \right)^p \\
&\leq \varepsilon \sum_{k=0}^{\infty} \frac{t^{kq}}{\Gamma(kq+1)} M \varphi(t) \\
&\leq \varepsilon M \varphi(t) E_q(t^q).
\end{aligned}$$

از طرفی $d(\Lambda y, y) \leq \varepsilon M \varphi(t) E_q(t^q)$ لذا در نهایت داریم:

$$\begin{aligned}
d(y, y_0) &\leq \frac{1}{1 - K(L_1 + L_2)} d(\Lambda y, y) \\
&\leq \frac{\varepsilon}{1 - K(L_1 + L_2)} M \varphi(t) E_q(t^q)
\end{aligned}$$

و این نشان می‌دهد معادله‌ی (۱,۱) میتاگ-لفلر-یرز-اولام-راسیاس پایدار است. \square

فهرست منابع

- [1] C. Alsina, R. Ger. On some inequalities and stability results related to the exponential function. *J. Inequal. Appl.* 2: 373-380(1998)
- [2] N. Eghbali, V. Kalvandi, J. M. Rassias. A fixed point approach to the Mittag-Leffler-Hyers-Ulam stability of a fractional integral equation. *Open Math.* 14: 237-246(2016)
- [3] D. H. Hyers. On the stability of the linear functional equation. *Proc. Nat. Acad. Sci.* 27: 222-224(1941)
- [4] Th. M. Rassias. On the stability of linear mapping in Banach spaces. *Proc. Amer. Math. Soc.* 72: 297-300(1978)
- [5] S. M. Ulam. *A Collection of Mathematical Problems.* Interscience Publishers, New York (1968)